

O DELU IN PROBLEMATIKI v skupnosti otroškega varstva občine Ljubljana Vič-Rudnik

Dejavnost skupnosti otroškega varstva obsega tiste naloge, ki so skupne otroku, družini, organizaciji združenega dela in družbeni skupnosti. Otrokom naj bi zagotovili pravilen in popoln osebni razvoj, usklajen z družbenimi smotri in možnostmi, da bi se razvijali v dejavnike nadaljnjega napredka socialistične družbene skupnosti, njihovim staršem pa naj bi zagotovili možnost za bolj produktivno delo, strokovno usposabljanje in družbeno udejstvovanje.

I. OCENA IZVAJANJA SREDNJEROČNIH PLANSKIH NALOG

Samoupravni sporazum o temeljih plana družbene vzgoje in varstva otrok v obdobju od leta 1976-80 je usklajen s programom družbeno-ekonomskega razvoja občine, mesta in republike. V letnih programih 1976, 1977 in 1978 so bile prednostne naloge sledeče:

- pridobivanje novih prostorskih zmogljivosti s sredstvi, združenimi za dokončevanje objektov iz programa samoprispovka I in II,
- združevanje sredstev za nove objekte ali adaptacije objektov v VVZ skupaj s TOZD in KS ter družbenopolitičnimi skupnostmi,
- prevzemanje novo odprtih vzgojnovarstvenih oddelkov s takojšnjo vključitvijo v delovanje,
- izvajanje varstva otrok v starosti od 0 do 3 let v varstvenih družinah,
- zagotovitev enakih pogojev za sprejem otrok v VVZ z enotnimi kriteriji ne glede na kraj bivanja otroka,
- uveljavitev medsebojnih razmerij med izvajalci in uporabniki v svobodni menjavi dela,
- analiziranje kvantitete in kvalitete storitev v okviru medsebojnih dogovorov z izvajalci in uporabniki,
- programiranje in skrb za izvajanje 80-urnega vzgojnega programa za 5-letne otroke, ki niso vključeni v VVO,
- sodelovanje pri načrtovanju in financiranju počitniških letovanj, otroških igrišč, AST in izobraževanju staršev,
- pridobivanje strokovnega kadra za vzgojnovarstveno dejavnost ob izvajanju družbenega dogovora o kadrovske in štipendijski politiki,
- sodelovanje z Mestno skupnostjo otroškega varstva Ljubljana v izvajanju nalog in ciljev, ki so skupnega pomena za vse občine mesta Ljubljana.

V letu 1976 so se občinske skupnosti otroškega varstva in skupnosti za izobraževanje sporazumele, da se celotna dejavnost za predšolske otroke izvaja v skupnostih otroškega varstva. Tako so z letom 1977 vse skupnosti otroškega varstva tudi v občini Ljubljana Vič-Rudnik vnesle v svoje programe še načrtovanje in zago-

avljanje sredstev za izvajanje vzgojnovarstvene dejavnosti v vzgojnovarstvenih organizacijah. Na podlagi sprejetih programov in samoupravnega sporazuma o osnovah svobodne menjave dela za opravljanje vzgojnovarstvene dejavnosti sklepa skupnost otroškega varstva z vzgojnovarstvenimi organizacijami pogodbo o pridobivanju prihodka iz povračil za opravljanje programa vzgojnovarstvene dejavnosti.

V samoupravnem sporazumu o temeljih plana skupnosti otroškega varstva za srednjeročno obdobje od 1976 do 1980 so delavci — uporabniki skupaj z delavci-izvajalci določili obseg dejavnosti in zbiranje sredstev za izvajanje dejavnosti v treh programih otroškega varstva:

1. ENOTNI (zajamčeni) program vzgoje za predšolske otroke zajema program vzgojnega dela za otroke, vključene v vzgojnovarstvene organizacije in 80-urni program za 5-letne otroke, ki niso vključeni v vzgojnovarstvene organizacije.

2. DOPOLNILNI program otroškega varstva obsega investicije, sofinanciranje urejanja igrišč in rekreacijskih površin, letovanja oz. zimovanja otrok, izobraževanja in drugih oblik otroškega varstva.

3. Program SKUPNIH NALOG družbenega varstva otrok v SR Sloveniji obsega tiste naloge, ki se po načelu vzajemnosti in solidarnosti po enakih osnovah in merilih izvajajo v republiki (nadmestilo osebnega dohodka za podaljšan porodniški dopust, denarna pomoč za opremo novorojenca, otroški dodatki, posebni dodatki in pospeševanje razvoja vzgojnovarstvene dejavnosti).

Enotni in dopolnilni program se izvajata na ravni občine in mesta, skupni program pa v okviru programa Zveze skupnosti otroškega varstva SRS. V Mestni skupščini otroškega varstva Ljubljana se izvajajo torej skupno dogovorjene naloge za vse SOV v Ljubljani z namenom, da v njej delovni ljudje in občani, združeni v okviru občinskih skupnosti otroškega varstva v Ljubljani po načelu vzajemnosti in solidarnosti uresničujejo skupne interese, enotno politiko in potrebne ukrepe za zagotovitev skladnega razvoja in izvajanja dogovorjenih nalog družbene vzgoje in varstva otrok.

1. Razvoj vzgojnovarstvene dejavnosti

1.1 Vzgojnovarstveno delo VVO

Vse večja zaposlenost žena oz. obeh staršev narekuje naglo ukrepanje družbe v skupno zagotovljenem programu. V občini Ljubljana Vič-Rudnik je bilo ob koncu leta 1976 vključenih v 6 samostojnih VVO in 7 vzgojnovarstvenih enot pri osnovnih šolah 2222 otrok, od tega 202 dojenčkov, kar predstavlja 28 % vključenih od vseh otrok v občini.

V letu 1977 se je z adaptacijo prostorov stare šole v Horjulu in dodatno v VVZ Vrhovci z enim oddelkom odprlo 3 nove oddelke z vključitvijo 59 predšolskih otrok. Tako je bilo po stanju 31. 12. 1977 zajetih v organizirano vzgojo in varstvo 2285 otrok, od tega 209 dojenčkov in 7 otrok, motenih v duševnem in telesnem razvoju. Nasproti 7657 vseh predšolskih otrok v občini je predstavljal vključenih v VVO 29,8 %.

Po stanju 30. 9. 1978 je delovalo v občini 7 samostojnih VVO in 7 VVE pri osnovnih šolah. Skupno je bilo 119 oddelkov, ki so vključevali 2549 otrok, od tega 223 dojenčkov po stanju 30. 9. 1978. Poleg tega je v VVO drugih ljubljanskih občin vključenih še ca 250 otrok, ki sicer stanujejo v občini Ljubljana Vič-Rudnik. Od vseh 7657 predšolskih otrok, ki bivajo na področju občine, predstavlja vključenih otrok v organizirano vzgojo in varstvo v občini 34,7 %.

Po programu za leto 1978 je bilo predvidenih 344 novih vključenih (320 predšolskih in 24 dojenčkov). Od tega je bila realizirana le vključenih 200 novih predšolskih otrok in 24 dojenčkov z izročitvijo VVE Murgle svojemu namenu.

Samoupravni sporazum o temeljih plana za obdobje 1976-80 glede vključevanja otrok v organizirano vzgojo in varstvo predšolskih otrok v občini, kot je iz pregleda razvidno, ni bil v celoti realiziran. Zaradi velike potrebe po vključevanju otrok v VVO so vse organizacije ob sprejemu upoštevale možnost 30-odstotne prekoračitve, kolikor so podane prostorske zmožnosti. Zato odstopanja realiziranih vključenih od planiranih kljub nerealizirani izgradnji prostorskih kapacitet niso tako visoka.

	1976			1977			1978		
	plan	realiz.	% real.	plan	realiz.	% real.	plan	real.	% real.
predšol. (vključ.doj.)	2244	2206	98,3	2664	2216	83,2	2824	2464	87,3
razvoj.moteni otroci	-	-	-	6	6	100	12	12	100
otroci v var. družinah	37	16	27	55	63	114,5	75	61	81,3
Skupaj	2281	2222	97,4	2725	2285	83,9	2911	2537	87,2

V celotni Ljubljani je po stanju 30. 9. 1978 vključenih v VVO 13.388 predšolskih otrok. Na osnovi raziskave demografskih gibanj v Ljubljani po stanju september 77 je ugotovljeno, da je v občinah Ljubljane 30.176 otrok v starosti od 0 do 7 let oz. 27.876

otrok v starosti od 8 mesecev do 7 let. Tako predstavlja vključitev v organizirano vzgojo in varstvo 44,3% vseh otrok. Stanje po posameznih občinah je razvidno iz naslednjega pregleda:

občina	dojenčki	predšolski	razvoj.moteni	skupaj
Bežigrad	590	2120	-	2510
Center	427	1846	6	2279
Moste-Polje	286	2342	9	2637
Šiška	495	2937	13	3445
Vič-Rudnik	223	2302	12	2537
skupaj	1821	11527	40	13388

1.2. Varstvo otrok v varstvenih družinah

Zaradi izrednega pomanjkanja mest za predšolske otroke v starosti od 0 do 3 let se je v letu 1976 razvila oblika varstva predšolskih otrok v varstvenih družinah oz. na domu varuhinje. Skupnost otroškega varstva Ljubljana Vič-Rudnik je kot prva v Ljubljani začela s takim varstvom in so od 1. 8. 1976 delovale 4 družine, v katerih je bilo varovanih 16 otrok. Ob koncu leta 1977 je to varstvo vključevalo v 13 družinah 63 otrok. V letu 1978 je bilo stanje številčno enako.

Analiza sprejemanja otrok v VVO na področju občine Ljubljana Vič-Rudnik kaže, da je varstvo otrok v varstvenih družinah potrebno še nadalje intenzivno razvijati. Odklonjenih otrok v starosti do treh let je po stanju 30. 9. 1978 na področju celotne občine kar 939. S sodelovanjem VVO je ta oblika varstva zelo primerna, kar se je v dosežanem delu tudi pokazalo. Po stanju 31. 12. 1978 je delovalo v občini 13 varstvenih družin ki so vključevale 62 otrok.

VVO	število var. družin	število vključ.otrok
Krim-Rudnik	3	15
Malči Beličeve	2	8
Rožna dolina	1	5
Trnovo	3	15
Vrhovci	4	19
skupaj	13	62

V primerjavi z letom 1977 se število varstvenih družin v l. 1978 ni spremenilo in je zastavljeni program povečanja števila varstvenih družin na 19 nerealiziran. V tem letu sta sicer začeli delovati dve varstveni družini (pri VVO Vrhovci in VVO Rožna dolina), vendar pa sta dve varuhinji tudi prenehali z dejavnostjo (pri VVO M. Beličeve in VVO Trnovo).

Razvoj varstva otrok v varstvenih družinah spremlja komisija za organizacijo varstva v varstvenih družinah pri IO SOV, ki s predlogi izvršnemu odboru skupščine skupnosti veliko prispeva k delovanju te vrste vzgojnovarstvene dejavnosti. V letu 1978 so se sredstva, ki so se v finančnih načrtih odhodkov dopolnilnega programa namenila za družinsko varstvo, združila v finančni načrt

odhodkov za izvedbo enotnega programa, kar dokazuje enotno usmerjenost v vseh SOV občin Ljubljane.

Cena storitev v varstveni družini oz. stroški za varstvo otrok se določa po pravilniku o varstvu otrok v varstvenih družinah. Starši plačujejo k ceni po enakem načinu, kot bi bil otrok vključen v VVO.

Iz prikazanega je razvidno, da glede na izredne potrebe po tovrstni obliki organiziranega varstva otrok z rezultati iz leta 1978 ne moremo biti zadovoljni. Ugotavlja se, da se v akcijo ne vključujejo dovolj krajevne skupnosti kakor tudi ne vse vzgojnovarstvene organizacije in ZPM občine. Nadalje se je v dosežanji praksi izkazalo, da bo potrebno čim prej pristopiti k izdelavi sprememb in dopolnitev pravilnika o varstvu otrok v varstvenih družinah in se nadalje zavzemati za enotno reševanje v mestu Ljubljana kot celoti.

1.3. 80-urni vzgojni program

Zaradi nezadostnih prostorskih kapacitet v občini ni bilo mogoče vključiti v organizirano varstvo vseh 5-letnih otrok, ki naj bi jih skupno z malo šolo s posebnim vzgojnim programom spodbudili za hitrejši razvoj in pripravili za uspešno vključevanje v šolo. Zato izvajajo vzgojnovarstvene organizacije poleg t.i. skrajšane male šole za 6-letne otroke še 80-urni vzgojni program za 5-letne otroke, ki sicer niso vključeni v VVO. V letu 1976 so se izvajale za te otroke le dejavnosti v obliki ur pravljic ter praznovanj, medtem ko je bil v letu 1977 80-urni vzgojni program izvajan že po programih, ki so jih izdelale same VVO ob upoštevanju smernic Pedagoškega inštituta in so različni. Tak način sigurno ne zagotavlja enotne obravnave otrok te skupine niti v občinskem merilu. Stremeti je treba, da pristojna strokovna institucija le izdelava osnovni program, ki bi zagotavljal enotno obravnavo 5-letnega otroka, ki ni vključen v VVO. V letu 1978 se je 80-urni vzgojni program izvajal v 12 VVO (18 oddelkov) s povprečno 16 otroki na oddelek.

1.4. Vzgoja in varstvo otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju

Skupnost otroškega varstva je že s samoupravnim sporazumom o temeljih plana za obdobje 1976-80 skušala zagotoviti za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju čim bolj enake možnosti za razvoj kot ostalim otrokom in predvidela delovanje

dveh razvojnih oddelkov pri vzgojnovarstvenih organizacijah, ki sta tudi že zaživela. V letu 1974 je pričel delovati tak oddelk pri VVO Krim-Rudnik, v letu 1978 pa še pri VVO S. Vidmar — enota Murgle in vključujeta skupaj 12 otrok. Vzgojnovarstvena dejavnost za motene otroke v predšolskem obdobju je pomembna, ker program zagotavlja tudi strokovno usposabljanje v skladu z otrokovimi posebnimi zahtevami. Hkrati omogoča staršem obojestransko zaposlovanje.

Zveza skupnosti otroškega varstva SRS je v sporazumu s skupnostmi otroškega varstva prevzela tudi obveznost zagotavljanja sredstev za usposabljanje predšolskih otrok v treh zavodih za korekcijo sluha in govora (Ljubljana, Portorož, Maribor), v zavodu za slepo in slabovidno mladino Ljubljana ter v zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Karniku.

1.5. Denarne pomoči družinam

Z namenom zagotovitve socialne varnosti družine in zmanjševanja socialne diferenciacije se po načelu vzajemnosti in solidarnosti preko Zveze skupnosti otroškega varstva SRS izvaja več oblik pomoči:

— nadomestilo osebnega dohodka materam v času podaljšane porodniškega dopusta in pomoč za opremo novorojenega otroka (z letošnjim letom se bo dajala ta pomoč v naravi),

— otroški dodatki za otroke delavcev in kmetov ter posebni dodatek k otroškemu dodatku za otroke edinih hranilcev in za težje telesno ali duševno prizadete otroke, če so po cenzusih, nanašajočih se na osebne dohodke, upravičeni do te pomoči.

Upravičenost do posebnih dodatkov ugotavlja na podlagi cenzusov in ugotavljanja dejanskega stanja družin komisija za denarne pomoči družinam za vzdrževanje otrok pri SOV občine, ki jo je v sestavi 3 patronažnih sester, ene socialne ter ene družbenopolitične delavke izvolila skupščina skupnosti na 1. seji 2. mand. obdobja. Komisija je imela v letu 1978 štiri seje. Otroški dodatek za otroke kmetov prejema skupaj 142 družin za 400 otrok, od tega je 40 samohranilcev, 15 otrok pa je bilo kategoriziranih in prejema posebni dodatek za telesno in duševno prizadete otroke. V letu 1978 je komisija priznala upravičenost do otroškega dodatka za otroke kmetov 7 družinam. Posebni dodatek edinih hranilcev prejema 111 otrok.

1.6. Druge organizirane oblike otroškega varstva

Upoštevač, da predstavljajo otroška igrišča in rekreacijske površine del našega družbenega, osebnega in kulturnega standarda ter ugotovitev, da so na viškem področju te površine neurejene, si je SOV Ljubljana Vič-Rudnik v letu 1976 zastavila program urejanja teh površin. Tako je bila v letu 1976 dana na osnovi predračunov pomoč 9 krajevnim skupnostim, 4 osnovnim šolam in enemu VVZ. V letu 1977 je bila dana pomoč za ureditev igrišč eni KS ter dvema VVO. V sklopu akcije občinske konference SZDL je v preteklem letu SOV prispevala predvsem k nabavi opreme obstoječih igrišč in rekreacijskih površin ob Zavetiški ulici v KS M. Belič, »V jami« v KS Notranje Gorice, v KS Lavrica, pri VVO S. Vidmar, pri VVO Trnovo, pri VVO M. Beličeve — Tržaška 78 in ob stari šoli v KS Dobrova. Iz leta v leto se ponavlja nerešeno vprašanje rednega in tudi tekočega vsakdanjega vzdrževanja obstoječih otroških igrišč.

Počitniški bazi za letovanje otrok v Pacugu je skupnost otroškega varstva prispevala v letu 1976 dotacijo v višini 150.000 din za preureditev kuhinje in bivalnih prostorov nad njo, v letu 1978 pa 50.000 din za napeljavo telefona v bazo.

Družbeno organizirano letovanje in zimovanje otrok nesporno otroke telesno krepí, nauči plavanja oz. smučanja, navaja na samostojnost in jih socializira. SOV se vključuje v to obliko s sofinanciranjem. V letu 1976 je prispevala sredstva štirim VVO in občinski zvezi prijateljev mladine. Leta 1977 je letovalo 367 predšolskih otrok ter zimovalo 100 otrok. Preteklo leto se je število letovanj povečalo na 383 in zimovanj na 287.

Organizirano izobraževanje staršev, predvsem otrok, ki niso vključeni v VVO, se v obliki predavanj in demonstracij izvaja že v 6 vzgojnovarstvenih organizacijah in je treba stremeti, da se ta oblika izpopolnjuje s poudarkom v primernih krajevnih skupnostih.

2. Področje investicijske dejavnosti

Na področju pridobivanja novih kapacitet za vzgojnovarstveno dejavnost se tako v izpeljavi programa samoprispevka II kot tudi programa občinski skupnosti otroškega varstva z vključitvijo delovnih organizacij močno kasni. Skupščina skupnosti otroškega varstva občine je na predlog izvršnega odbora decembra 1978 ob obravnavi informacije o poteku realizacije izgradnje VVO iz samoprispevka II v občini Ljubljana Vič-Rudnik sprejela določena stališča, ki bodo prispevala k pospešitvi izgradnje programiranih objektov. Težave so predvsem pri pridobivanju zemljišč, pridobivanju lokacijske dokumentacije oz. pri projektiranju in izdelavi komunalnih objektov. V letih 1977 in 1978 sta bila predvidena za gradnjo VVO Vnanje Gorice za 100 otrok, kjer se je gradnja pričela novembra 1978 in VVE Kozarje za 100 otrok, kjer pa se še rešujejo problemi, ki gradnjo ovirajo.

Z izpeljavo programa samoprispevka I za gradnjo VVO in OŠ s sodelovanjem skupnosti otroškega varstva in družbenopolitičnih skupnosti je bil v letu 1976 izročen svojemu namenu VVO Vrhovci s kapaciteto 140 predšolskih otrok, enota Zarja pri VVO M. Beličeve s kapaciteto 240 otrok ter koncem leta 1977 enota Murgle pri VVO S. Vidmar s kapaciteto 220 otrok. S sredstvi, ki so bila za novogradnje oz. adaptacije namenjena pri SOV in skupaj z delovnimi organizacijama Iskra ter Rašica, je bila v letu 1977 adaptirana stara šola Horjul v VVE s štirimi predšolskimi oddelki (80 otrok). Nadalje je leta 1977 SOV vložila investicijo v opremo dveh oddelkov VVE pri OŠ Velike Lašče ter skupaj z občinsko izobraževalno skupnostjo v letu 1978 sofinancirala izdelavo centralne kurjave v stari šoli Velike Lašče, kjer je VVE. V teku je tudi gradnja VVO Preserje-Podpeč za 60 otrok, za kar so sredstva pretežno že zagotovljena, vendar nastopajo težave ob urejanju gradbene dokumentacije. V srednjeročnem programu za leto 1978 predvidena adaptacija stare šole Brezje v VVE se s prenovo prične koncem januarja 1979. Sredstva je SOV v znesku 1.265.850,00 din že zagotovila. V prvem polletju 1978 je SOV sofinancirala tudi adaptacijo VVE pri OŠ Polhov Gradec in nabavo dodatne opreme v skupnem znesku 111.000 din. SOV je prispevala 200.000 din tudi za priključitev prostorov VVE pri OŠ Dobrova na javno kanalizacijo. Nadalje je po odločbi sanitarne inšpekcije sofinancirala adaptacijo VVE pri OŠ Brezovica v znesku 70.000 din. V programu za leto 1978 je tudi adaptacija VVE Mokrska 60, za kar so bila sredstva zagotovljena že od leta 1975, vendar se ves ta čas postavlja problem izselitve stranke in je zadeva v tožbenem postopku. V letu 1978 predvidena sredstva za adaptacijo je SOV preusmerila v pridobitev novih prostorov za vzgojnovarstveno dejavnost v pritličju bloka v Koseskega ulici, v neposredni bližini centralnega VVO Sonje Vidmar.

Po podatkih junija 1978 je bilo od vloženih 1839 prošenj za sprejem otroka v VVO v viški občini zavrnjenih zaradi pomanjkanja prostora 1235 prošenj in sicer predvsem v KS Vič in Malči Belič. Zato je skupnost otroškega varstva občine s sodelovanjem s svetom KS M. Česnik in delegacijo za otroško varstvo ter Mestno skupnostjo otroškega varstva izvedla akcijo z za zagotovitev sredstev gradnje obeh faz VVO Milan Česnik (80 in 80 otrok) skupaj s programom samoprispevka II.

3. Finančno poslovanje skupnosti

Letni programi, ki jih izvaja Skupnost otroškega varstva Ljubljana Vič-Rudnik, so bili dogovorjeni s samoupravnim sporazumom o temeljih plana družbene vzgoje in varstva otrok v obdobju 1976-80 in dopolnili k samoupravnemu sporazumu ter temeljijo na letnih finančnih načrtih skupnosti, ki jih obravnava in sprejme skupščina skupnosti in na samoupravnem sporazumu o osnovah svobodne menjave dela za opravljanje vzgojnovarstvene dejavnosti v Skupnosti otroškega varstva Ljubljana Vič-Rudnik. Prihodki skupnosti se združujejo po enotni prispevni stopnji od bruto osebnih odhodkov družbenega in zasebnega sektorja ter prispevka, ki ga plačuje skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja od izplačanih pokojnin.

Osnovna dejavnost vzgojnovarstvenih organizacij je posebnega družbenega pomena in pridobivajo prihodek na osnovi vrednosti storitev, izražene v ceni, ki jo določijo pristojni organi upravljanja VVO.

Cena storitve je uveljavljena šele po potrditvi v skupščini skupnosti otroškega varstva in po danem soglasju nosilca ustanoviteljskih pravic skupščine občine. Za leto 1979 (kot tudi za leto 1978) bo za financiranje vzgojnovarstvene dejavnosti skupnost otroškega varstva ob enakih pogojih in merilih v vseh občinah Ljubljane sodelovala v ceni storitve povprečno v višini 50 % in starši — neposredni uporabniki v preostalem delu celotne cene povprečno 50 %.

Starši — neposredni uporabniki bodo udeleženi v ceni storitve glede na svoje gnotne sposobnosti v višini najmanj 30 % in največ 80 % od celotne cene storitve.

4. Kadrovska politika

Na področju vzgoje in varstva ima kadrovska politika pomembno vlogo. Za izvedbo programa v vzgojnovarstvenih organizacijah v občini Ljubljana Vič-Rudnik skrbi 105 vzgojiteljic (s končano srednjo vzgojo, šolo 85, pedagog, akad. ali učiteljski študij 4, s pedagog. gimn. ali nedokončano SVŠ 16), 30 medicinskih in otroških sester ter 100 varuhinj. Za pripravo prehrane, čiščenje, pranje in ostala tehnična dela skrbi 91 delavcev. Vodstvene posle zavodov opravljajo ravnateljice, pomočniki ravnateljic in vodje vzgojnovarstvenih enot, računovodska in administrativna dela pa opravlja 19 delavcev.

V ljubljanski vzgojiteljski šoli stipendirajo skupnosti otroškega varstva ljubljanskih občin 61 dijakinj. Poleg tega se izobražuje ob delu na posebnem oddelku pri vzgojiteljski šoli še 45 varuhinj. Šolnino za to izobraževanje ob delu prispevajo skupnosti otroškega varstva po dopolnilnem programu.

S sklepom Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje koncem leta 1978 se učenci vzgojiteljskih šol in po opravljenem zaključnem izpitu v četrtem letniku vključijo v delo vzgojnovarstvenih organizacij kot pripravniki pod vodstvom mentorja. Ob tem sklepu pa se odpira vrsta pomembnih vprašanj o pomembnosti strokovno primerno usposobljenega vzgojitelja, ki bo uspešno opravljal raznolike naloge v družbeno organizirani predšolski vzgoji.

Poudariti je potrebno tudi že večkrat prikazano stanovanjsko problematiko delavcev, zaposlenih v VVO. Kolektivi z majhnim številom zaposlenih tega vprašanja ne morejo samostojno reševati in bo potrebna intenzivnejša pomoč širše družbene skupnosti.

II. SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST V DRUGEM MANDATNEM OBDOBJU

Delovni ljudje v organizacijah združenega dela, delovnih skupnostih, občani v krajevnih skupnostih, delovni ljudje, ki se ukvarjajo z gospodarsko in kmetijsko dejavnostjo po svojih delegatih, delegatskih konferencah kot uporabniki ali izvajalci nalog usklajujejo svoje in skupne interese s področja družbene vzgoje in varstva predšolskih otrok v skupščini skupnosti otroškega varstva občine Ljubljana Vič-Rudnik — neposredno.

Funkcija skupščine je opredeljena s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi skupnosti, statutom, samoupravnim sporazumom o temeljih plana družbene vzgoje in varstva otrok v obdobju 1976-80 in v letnih programih. Sestavljena je iz zbora uporabnikov in zbora izvajalcev in to organiziranost tudi vsebinsko uveljavlja. Delegiranje v zборе se bilo izpeljano v skladu u ustavnimi in zakonskimi določili. Število delegatskih mest v skupščini je 72. V zboru uporabnikov je 51 delegatskih mest in sicer delegirajo 20 delegatov delegacije delovnih ljudi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovnih skupnosti, po 1 delegata delegirata delegaciji delovnih ljudi, ki delajo s svojimi delovnimi sredstvi v kmetijstvu in delovnih ljudi, ki delajo v obrtni in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico skupaj z delavci, s katerimi združujejo delo in delovna sredstva ter 29 delegatov delegacije delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih. V zbor izvajalcev skupščine skupnosti delegirajo 21 delegatov delegacije vzgojnovarstvenih organizacij, delovnih skupnosti in drugih organizacij ter društev, ki opravljajo dejavnosti, ali izvajajo naloge s področja otroškega varstva.

Opravljanje nalog v 1. mandatnem obdobju je imelo določene slabosti, ki so več ali manj prisotne tudi še sedaj. Vse premalo je poglobljene obravnave predlogov in stališč iz vrst delegatov za izvajanje dolgoročnih programov, vrednotenje le-teh, nadzorovanje in oblikovanje politike, ki bi bila resnično rezultat hotenih delavcev v združenem delu, občanov v krajevnih skupnostih in odraz naporov družbenopolitičnih organizacij za uresničitev smernic nadaljnega razvoja družbene vzgoje in varstva predšolskih otrok. Tako je na primer velika razprava, če je prizadet osebni interes staršev — neposrednih uporabnikov. Veliko manj prisotnega interesa pa je pri oblikovanju standardov in normativov, kot so vzgojni, potrošni, delovni kakor tudi pri oblikovanju kadrovske politike in samega financiranja skupnosti. Skupščina skupnosti se je v 2. mandatnem obdobju, to je od 8. maja 1978, sestala na štirih sejah. Delo skupščine je potekalo v dvodomnem sistemu. Vse gradivo za seje je pripravil izvršni odbor in skupna služba SIS s strokovno službo v Mestni skupnosti otroškega varstva Ljubljana. Delegati so na sejah zborov skupščine uveljavljali interese delegacij. Posamezni delegati predvsem iz zbora izvajalcev so dokaj aktivno sodelovali pri obravnavi posameznih točk. Po menjajočem mandatu skupščina tudi delegira 6 delegatov v zbor uporabnikov in 3 delegate v zbor izvajalcev skupščine Mestne skupnosti otroškega varstva, ki s povratno informacijo preko skupščine seznanijo delegacije o njenem delu in sklepah.

Izvršilne zadeve skupščine skupnosti opravlja 9-članski izvršni odbor, ki ga je skupščina ob sodelovanju z OK SZDL občine Ljubljana Vič-Rudnik izvolila, upoštevajoč teritorialni princip iz vrst uporabnikov 5 članov (3 iz OZD in 2 iz KS) ter 4 člani iz vrst delegacij izvajalcev. Za pripravo osnov in obravnavo posameznih nalog iz njegove pristojnosti opravljajo pomembno vlogo stalne komisije:

- programsko-finančna komisija,
- komisija za objekte in igrišča,
- komisija za pospeševanje razvoja vzgoje in varstva otrok v krajevnih skupnosti,
- komisija za organizacijo varstva otrok v varstvenih družinah.

Zaradi uresničevanja enotne politike socialnega varstva in opravljanja nalog, ki terjajo širšo solidarnost ljudi, se skupnost otroškega varstva občine povezuje s skupnostjo socialnega skrbstva, skupnostjo za zaposlovanje, skupnostjo pokojninskega in invalidskega zavarovanja in stanovanjsko skupnostjo v skupnosti socialnega varstva. Prav tako se skupnost otroškega varstva vključuje v skupščino občine preko skupščine skupnosti socialnega varstva, ki kot 4. zbor enakopravno odloča.

OB ZAKLJUČKU lahko ugotovimo, da predstavlja otroško varstvo kompleks nalog, ki jih je mogoče razreševati le v tesnem sodelovanju staršev, drugih delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnosti ter delavcev v vzgojnovarstvenih organizacijah oz. v dejavnostih otroškega varstva.

V vse večji meri pa je treba skrbeti, da se uresničijo sprejeti programi gradnje vzgojnovarstvenih objektov samoprispevka II ter programi, sprejeti s samoupravnimi sporazumi o temeljih planov družbene vzgoje in varstva otrok v obdobju 1976-80 ter dopolnila le-teh. Hkrati pa je potrebno pristopiti usklajeno z ostalimi nosilci planiranja k pripravi srednjeročnega plana razvoja otroškega varstva za obdobje 1981-85.

Aktivnost delegatov v obravnavi posameznih nalog bo mogoče doseči z ustreznim pripravljenim gradivom, pravočasnim informiranjem in ne nazadnje izobraževanjem delegatov ter sodelovanjem delegacij s samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami v organizacijah združenega dela oz. krajevnih skupnostih.

Na podlagi poročila o delu skupnosti otroškega varstva občine v letih 1976-1978 je skupščina skupnosti na 5. skupni seji zbora uporabnikov in zbora izvajalcev, dne 21. 3. 1979, sprejela tudi osnovna izhodišča za razvoj družbene vzgoje in varstva predšolskih otrok na področju občine v naslednjem srednjeročnem obdobju:

— Vsakoletno intenzivno povpraševanje po prostoru v VVO nakazuje potrebo, da v prihodnjem obdobju načrtujemo zagotavljanje novih kapacitet za vzgojnovarstveno dejavnost v smislu po-

krivanja že sedanjih potreb ter potreb, nastalih z novo grajenimi soseskami. Tako se mora na področju stanovanjske gradnje zagotoviti dosledno uvrščanje vzgojnovarstvenih objektov v urbanistične načrte. V sistemsko urejanje pridobivanja novih prostorskih zmogljivosti naj bi se bolj načrtno vključevale s svojimi sredstvi tudi OZD.

— V zagotavljanju izenačevanja pogojev družbene vzgoje in varstva otrok je potrebno v 80-urni vzgojni program vključiti vse otroke v starostni dobi 5 let, ki niso vključeni v VVO in ga razširiti na otroke v starostni dobi vsaj 4 let.

— Intenzivneje je treba razširjati obliko varstva otrok v starosti od 4 mesecev do 3 let v varstvenih družinah.

— V KS je treba organizirati enote otroškega varstva, kjer je VVO center vsega dogajanja in opravljanja dogovorjenih nalog.

— Proučiti je treba vprašanje minimalnih standardov obsega — delovnega časa z dopoldansko in popoldansko izmeno ob upoštevanju dejanskih potreb.

— Kadrovska politika bo z uvedbo usmerjenega izobraževanja postala naloga SOV in VVO v načrtnem pridobivanju kadrov.

— Sodelovanje z ostalimi interesnimi skupnostmi v sklopu skupnosti socialnega varstva v skrbi za razreševanje stanovanjske politike delavcev v družbenih dejavnostih.

Predsednik skupščine:
INŽ. VILI GERJOL